

KÜRESEL GELİŞMELER BÜLTENİ

TİM TÜRKİYE
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

Fed'den Bu Yıl 100 Baz Puanlık Faiz İndirimi Fiyatlanıyor

Fed swapları, Mayıs'ta faizde zirve seviyenin görüldükten sonra aralık ayına kadar yaklaşık 100 baz puan faizi indirimini fiyathıyor. Faizde zirve seviye beklentisi yüzde 4,86 civarında. Mart ayında gerçekleşecek olan Fed toplantısında faiz artış beklentisi 25 baz puanın altında fiyatlanıyor. Yıl sonu faiz beklentisi ise yüzde 3,93 seviyesinde.

Fiyatlamalardaki bu değişiklik, kısa vadeli tahvil getirileri ile Avrupa Borsaları ve ABD vadeli endekslerinin gerilediği bir ortamda gerçekleşti. Credit Suisse Group'un en büyük hissedarının bankaya daha fazla yatırım yapmayı reddetmesi piyasa hareketinde etkili oldu. ABD'de politika faizi şu an yüzde 4,5- 4,75 seviyesinde.

Silicon Valley Bank İflas Etti

Silicon Valley Bank (SVB) ani bir çöküşle iflas etti. SVB, 2008'deki küresel mali krizden bu yana iflas eden en büyük banka oldu. Bankanın iflası, New York borsasında düşüşe neden oldu. Birçok erken aşamadaki teknoloji şirketinin can damarı olan mevduatların durdurulmasının ardından, Silikon Vadisi'ndeki start-up'lar personellerine ödeme yapmak ve yedek finansman kaynaklarını belirlemek için çabalıyor. ABD'deki en büyük 16'ncı banka ve Silikon Vadisi ekosisteminin merkezi bir parçası olan SVB, tüm girişim fonu destekli teknoloji girişimlerinin yaklaşık yarısına hizmet veriyordu.

SVB artık Federal Mevduat Sigorta Kurumu'nun (FDIC) elinde. Bu durum mevduat sahiplerini acil operasyonel sorunlarla uğraşmaya ve nakitlerine belirli bir süre ulaşamama ihtimali ile karşı karşıya bırakabilir.

Ayrıca, New York merkezli Signature Bank'a da kayyum atandığı bildirildi. Signature Bank'ın, 31 Aralık 2022 itibarıyla yaklaşık 110,4 milyar dolarlık varlığı ve yaklaşık 88,6 milyar dolarlık mevduatı bulunduğu kaydedildi. Bankanın FDIC sigortalı olduğu bildirildi.

Çin Ekonomisinde Toparlanma İşaretleri

Çin Ulusal İstatistik Bürosu (UİB), Ocak-Şubat 2023 dönemi sanayi üretimi, perakende satışlar, sabit sermaye yatırımları ve istihdam verilerini açıkladı. Sanayi üretimi, ilk iki ayda geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 2,4, Aralık 2022'ye kıyasla yüzde 1,1 artış kaydetti. Üretim çıktısındaki artış, maden sanayinde yüzde 4,9, imalat sanayinde yüzde 2,1 oldu. Güneş enerjisi panelleri üretimi yüzde 40,8, "yeni enerji aracı" (NEV) olarak adlandırılan, şarj edilebilen pilli, hibrit ve yakıt hücresiz elektrikli taşıtların üretimi ise yüzde 16,3 arttı.

Yıllık cirosu 20 milyon yuanın (yaklaşık 2,9 milyon dolar) üzerindeki sanayi işletmelerinin üretim çıktılarının hesaplandığı sanayi üretiminin, Kovid-19 kısıtlamalarının etkisinin hissedildiği geçen yılın son çeyreğinde ivmesini yitirdiği gözlenmişti. Sanayi üretimi, Ekim 2022'de yüzde 5 artarken, artış Kasım 2022'de 2,2'ye, Aralık 2022'de yüzde 1,3'e gerilemişti.

UİB Sözcüsü Fu Linghui, ekonomik göstergelere ilişkin, "Yılın ilk iki ayında Çin ekonomisi artan üretim talebi, istihdamdaki süreklilik, tüketici fiyatlarındaki istikrar ve piyasadaki beklentilerin yükselmesiyle aşamalı toparlanma sürecine girdi." şeklinde değerlendirmede bulundu.

Meta, Instagram ve Facebook'ta NFT Desteğini Sonlandırıyor

Kaliforniya merkezli Amerikan sosyal medya şirketi Meta, Facebook ve Instagram platformlarındaki NFT'lere verdiği desteğini azaltma kararı aldı. Karar, Meta Kurucu İcra Kurulu Başkanı Mark Zuckerberg'in şirketin "verimlilik yılı" olarak tanımladığı bir dönemde

binlerce işçiyi işten çıkaracağını açıklaması ve çok sayıda projeyi kapatmasının takibinde geldi. Şirket, Reels üzerinden para kazanmanın fırsatlarına ve MetaPay gibi ürünlere odaklanmayı planlıyor.

AB Ülkeleri Mali Kurallarını Belirliyor

Avrupa Birliği (AB) Konseyi, üye 27 ülkenin maliye bakanlarının Brüksel'de gerçekleştirdiği toplantı bitiminde açıklama yayımladı. Açıklamada, AB anlaşmaları çerçevesinde üye ülkelerin ekonomi ve maliye politikalarını ortak bir konu olarak gördükleri ve koordine edecekleri anımsatıldı. Üye ülkelerin mali çerçeve reformuna ilişkin temel yönelimleri kabul

ettiklerine dikkati çekilen açıklamada, AB anlaşmalarında yer alan üye ülkelerin bütçe açıklarının GSYH'lerinin yüzde 3'ünü, kamu borçlarının da GSYH'lerinin yüzde 60'ını geçmemesi referans değerlerinin değiştirilmeyeceği vurgulandı. Açıklamada, yeni ekonomik yönetim çerçevesinin, söz konusu referans değerlere daha etkili, verimli ve sürdürülebilir bir

Çin Vize İşlemlerini Yeniden Başlatıyor

Çin Dışişleri Bakanlığının Konsolosluk İşleri Dairesinden yapılan açıklamada, büyükelçiliklerin, konsoloslukların ve gümrüklerdeki vize ofislerinin, kovid-19 salgınının başında askıya alınan vize işlemlerinin yeniden başlatılacağı belirtildi.

Turist vizeleri ve geçici geçiş vizeleri dahil her türlü vize için başvuru kabulleri ve onayların yeniden başlatılacağı ifade edilen açıklamada, vize işlemlerinin askıya alındığı 28 Mart 2020'den önce çıkarılan vizelerin de geçerliliğini koruyacağı kaydedildi. Açıklamada, gümrüklerden geçici geçiş için verilen vizelerde seyahat gerekçesinin meşruluğuna ilgili otoritelerin karar vereceği vurgulandı. Ayrıca ülkenin güneyindeki Haynan Adası'na ve Hong Kong ve Makau özel İdari Bölgelerinden Guangdong eyaletine yapılacak grup gezilerinde vizesiz giriş imkânı sağlanacağı bildirildi.

şekilde uyulmasını sağlayacağı kaydedildi.

Google'dan Bulut Bilişimde Yapay Zekâ Atağı

Teknoloji devi Google, Microsoft ve startup OpenAI gibi rakipleriyle gelişmekte olan bulut bilişim alanında hakimiyet mücadelesi verirken, bu alanda müşterileri için bir dizi yeni yapay zeka destekli özelliği duyurdu. Silikon Vadisi, kullanıcı isteklerine göre resim, metin ve video oluşturabilen bir yazılım olan üretken yapay zekadan söz ederken, Google Cloud, yarışa ayak uydurmak için getirdiği yeniliklere dair bilgi verdi.

Şirket, gerçekleştirdiği bir sunumda bulut müşterilerinin yapay zeka araçlarını sunumlar ve satış eğitimi belgeleri oluşturmak, toplantılar sırasında notlar almak ve iş arkadaşlarına e-posta taslakları oluşturmak için nasıl kullanabileceklerini gösterdi. Öte yandan Google geliştirdikleri teknolojileri kullanarak kendi uygulamalarını oluşturabilmeleri için temel yapay zeka modellerinden bazılarını geliştiricilerin kullanımına sundu.

Google Cloud CEO'su Thomas Kurian bir röportajda "Yapay zeka için geniş, canlı bir iş ortağı ekosistemine sahip olmamız gerektiğine inanıyoruz." dedi.

Volkswagen'den 180 Milyar Euroluk Yatırım Planı

Tesla'nın elektrikli araçlardaki liderliği devam ederken, Avrupa'nın en büyük otomobil üreticisi Volkswagen elektrikli araçta rekabet gücünü artırmak için beş yıllık yatırım planını 180 milyar euroya (193 milyar dolar) yükseltti.

Volkswagen tarafından yapılan açıklamada, önümüzdeki 5 yılda harcamaların yaklaşık yüzde 70'inin elektrikli araçlara ve yazılıma ayrılacağı belirtildi. Böylece şirket son yıllık güncellemesine kıyasla toplam harcamalarını yüzde 13 artırmış oldu.

Volkswagen CEO'su Oliver Blume yaptığı açıklamada, "Açık ve iddialı hedefler belirledik ve süreçleri kolaylaştırmak için gerekli kararları aldık. Bu yıl stratejik hedefleri gerçekleştirmek ve grup genelinde ilerlemeyi hızlandırmak için belirleyici bir yıl olacak" dedi.

AB'den Sabancı Üniversitesi'ne 7,45 Milyon Euroluk Hibe

Sabancı Üniversitesi, bölgesel hidrojen ekonomisinin gelişiminin desteklenmesini amaçlayan HYSouthMarmara projesi için AB'den hibe almaya hak kazandı. Sabancı Üniversitesi'nden yapılan açıklamaya göre, toplam bütçesi 36 milyon euro olan projeye sağlanacak olan 7 milyon 455 bin 625 euroluk hibe, Türkiye Çerçeve Programları tarihinde tek seferde alınan en büyük AB hibesi olarak kayıtlara geçti. Proje, bölgesel bir hidrojen ekonomisinin gelişiminin desteklenmesi amaçlanan Temiz Hidrojen Ortaklığı 2022 yılı sonuçlarına göre desteğe hak kazandı.

Yaklaşık 5 yıl sürmesi planlanan projenin, temiz hidrojen üretimi ve kullanımına, buna ilişkin teknoloji-odaklı altyapıların gelişimine ve Türkiye'nin bu alandaki potansiyelinin güçlendirilmesine önemli katkı sağlayacağı öngörülüyor. Türkiye'den Sabancı Üniversitesi ile birlikte 13 ortağın yer aldığı HYSouthMarmara projesi kapsamında, Hidrojen Vadisi iş planında yer alan yol haritasının belirlenmesine katkı sağlanacak, söz konusu vadinin enerji ve iklim alanlarındaki çok boyutlu katkıları analiz edilecek.

Balıkesir'de Enerjisa Üretim'in sahasında üretilecek minimum 500 ton yeşil hidrojenin, Linde Gaz tarafından taşınarak Hidrojen Peroksit, Kale Seramik, Şişecam ve Eti Maden'in tesislerinde kullanılması hedefleniyor. Proje ile sadece yeşil hidrojen değil türevleri de üretilecek.

Volkswagen ve PowerCo'dan, Kanada'da Pil Fabrikası

Alman otomobil üreticisi Volkswagen Grubu ve pil şirketi PowerCo, ilk yurt dışı pil hücresi fabrikası için Kanada'yı seçti. Ontario'da bulunan tesis 2027'den itibaren pil hücreleri üretecek.

Yatırımla ilgili finansal ayrıntılar açıklanmazken VW, Almanya'nın Salzgitter'deki pil hücre fabrikasının 2 milyar euroya mal olduğu tahmin ediliyor, dolayısıyla ilk hücre fabrikasını temel alan standart bir düzen kullanılıyor. PowerCo'nun küresel hücre üretim üssünü oluşturmak için 2030 yılına kadar 30 milyar euroya kadar yatırım yapmayı planladığı belirtiliyor.

Fitch, 2023 Küresel Büyüme Tahminini Yükseltti

Fitch, Küresel Ekonomik Görünüm Raporu'nun mart sayısını yayımladı. Raporda, Rusya-Ukrayna Savaşı'nın başlamasından bu yana Fitch'in ilk kez küresel büyüme tahminini yükselttiğine dikkat çekilerek söz konusu yükselişin Çin'in Kovid-19 kısıtlamaları sonrası yeniden açılması, Avrupa doğal gaz krizinin rahatlaması ve ABD'de tüketici talebindeki dayanıklılığı yansıttığı belirtildi. Aralık raporunda yüzde 1,4 olan küresel ekonomik büyüme tahmininin yüzde 2'ye çıktığı kaydedilen raporda, ABD Merkez Bankası (Fed) ve Avrupa Merkez Bankasının (AMB) faiz oranlarındaki hızlı artışların gecikmeli etkisiyle 2024 için büyüme beklentilerinin yüzde 2,7'den yüzde 2,4'e düştüğü ifade edildi.

Fitch, Küresel Ekonomik Görünüm Raporu'nun mart sayısını yayımladı. Raporda, Rusya-Ukrayna Savaşı'nın başlamasından bu yana Fitch'in ilk kez küresel büyüme tahminini yükselttiğine dikkat çekilerek söz konusu yükselişin Çin'in Kovid-19

Biden, Tartışmalı Petrol Rezervi Projesini Onayladı

ABD Başkanı Joe Biden yönetimi tarafından yapılan açıklamada, Alaska'nın petrol rezervleri açısından oldukça zengin olan North Slope bölgesindeki Willow Oil petrolünün sondajına izin verildiği belirtildi. Yapılan açıklamada, ConocoPhillips şirketinin üstlendiği projede yer alan 3 sondaj sahasında, 219 kuyuda arama yapılmasına izin verileceği bildirildi.

Biden, Alaska'daki sondaj projesini çevreci aktivistlerin protestolarına rağmen imzalarken, planda yer alan 4. sondaj sahasını ise kapsam dışı bıraktı.

Sondajın onaylanması ihtimaline karşı birçok çevreci grup, sosyal medyada itirazlarını dile getirmiş, "#StopWillow" hashtagi ile paylaşımlarda bulunmuştu.

Meta, Merkeziyetsiz Bir Sosyal Uygulama Üzerinde Çalışıyor

Amerikan sosyal medya şirketi Meta, merkeziyetsiz bir sosyal uygulama üzerinde çalıştığını doğruladı. Meta sözcüsü yaptığı açıklamada "Metin güncellemelerini paylaşmak için merkeziyetsiz bir sosyal ağ üzerinde çalışıyoruz. İçerik oluşturucuların ve kamuya mal olmuş kişilerin ilgi alanlarıyla ilgili güncellemeleri zamanında paylaşabilecekleri ayrı bir alan için bir fırsat olduğuna inanıyoruz." ifadelerine yer verdi. Üzerinde çalışılan merkeziyetsiz uygulamanın

kod adı ise P92. Yeni platform, merkezi olmayan yapısıyla Twitter ile rekabeti bir üst noktaya taşıyabilir. P92 kod adlı bu yeni merkezi olmayan uygulama, geliştirilme aşamasında. Uygulamanın, kullanıcıların Instagram kimlik bilgileriyle giriş yapmasına izin vermesi bekleniyor. Bu, verilerini başka bir Meta uygulamasıyla paylaşmak istemeyen kişileri rahatsız edebilir.

Meta tarafından doğruluğu onaylanan projenin ne zaman yayınlanmayı planlandığına dair herhangi bir ayrıntı verilmedi.

İran ile S. Arabistan Diplomatik İlişkilerin Kurulmasında Anlaştı

İran devlet televizyonunun haberine göre, Tahran- Riyad ilişkilerini normalleştirmek için 6 Mart'ta Çin'in başkenti Pekin'de Çinli yetkililerin aracılığıyla müzakerelere başlayan İran ve Suudi Arabistanlı üst düzey güvenlik yetkilileri anlaşmaya vardı. Tahran ile Riyad arasında 7 yıl sonra varılan anlaşma, İran, Suudi Arabistan ve Çin tarafından yapılan ortak açıklamayla duyuruldu.

Açıklamada, İran ve Suudi Arabistan'ın iki ay içerisinde diplomatik ilişkilerin yeniden başlatılması ve büyükelçiliklerin ve temsilciliklerin karşılıklı olarak yeniden açılması konusunda anlaştıkları belirtildi. İki ülke dışişleri bakanlarının da sürecin yürütülmesi ve ayrıntıların netleştirilmesi için yakın zamanda bir araya geleceği aktarıldı. İran ve Suudi Arabistanlı yetkililer,

Nisan 2021'de Bağdat'ta doğrudan görüşmeler yapmak üzere bir araya gelmiş ve Irak'ın arabuluculuğundaki görüşmeler daha sonra da devam etmişti.

Tesla'ya Türkiye'de Şarj İstasyonu Lisansı

Tesla, Türkiye genelinde şarj istasyonları kurarak elektrikli araçlara hizmet sunma hakkı kazanan 119 firma arasına girdi. Tesla da Türkiye'de kuracağı şarj istasyonlarında tüm elektrikli araç modellerine hizmet verecek ve şarj hizmeti fiyatını birim enerji (kWh) bedeli üzerinden belirleyecek. Türkiye'de halen 3 bin 728 şarj noktası bulunuyor.

2021 yıl sonu itibarıyla toplam 7 bin 694 olan araç sayısı da 2022 yılı sonunda 14 bin 896'ya ulaştı.

AB Ülkeleri Enerji Tüketimlerini Azaltacak

AB Konseyi, üye ülkeler ve Avrupa Parlamentosu (AP) arasında enerji verimliliği yönetmeliği konusunda gerçekleştirilen müzakerelerde anlaşmaya varıldığını bildirdi. Buna göre, 2030'a kadar AB genelinde nihai enerji tüketimi yüzde 11,7 azaltılacak Nihai enerji tüketim limiti, üye ülkeler için toplu biçimde bağlayıcı olacak.

Üye ülkelere hedefe ulaşmaları için bazı esneklikler sağlanacak. Nihai enerji tüketimi için yıllık enerji tasarrufu hedefi

2024'ten 2030'a kadar kademeli olarak artırılabilecek. Üye ülkeler, bu dönemde nihai enerji tüketimlerinde yıllık ortalama yüzde 1,49 tasarruf sağlayacak. Yıllık tasarruf oranı 2030 bitiminde yüzde 1,9'a ulaşacak. Enerji tasarrufunda kamu sektörü örnek davranış sergileyecek.

HSBC'den Türk Çeliği İçin Olumlu Rapor

HSBC tarafından yayımlanan emtia raporunda toparlanan küresel taleple bazı Türk çelik şirketlerinin görünümünün iyileştiğine dikkat çekildi. HSBC küresel çelik talebi görünümünün 2022'nin ikinci yarısının büyük kısmında yüksek

enerji fiyatları ve zayıflayan küresel makro faktörlerle baskı altında olduğunu ve bu baskının ABD'de talep görünümünün güçlü kalması ve Çin'de toparlanma yaşamasıyla gevşediği belirtildi.

